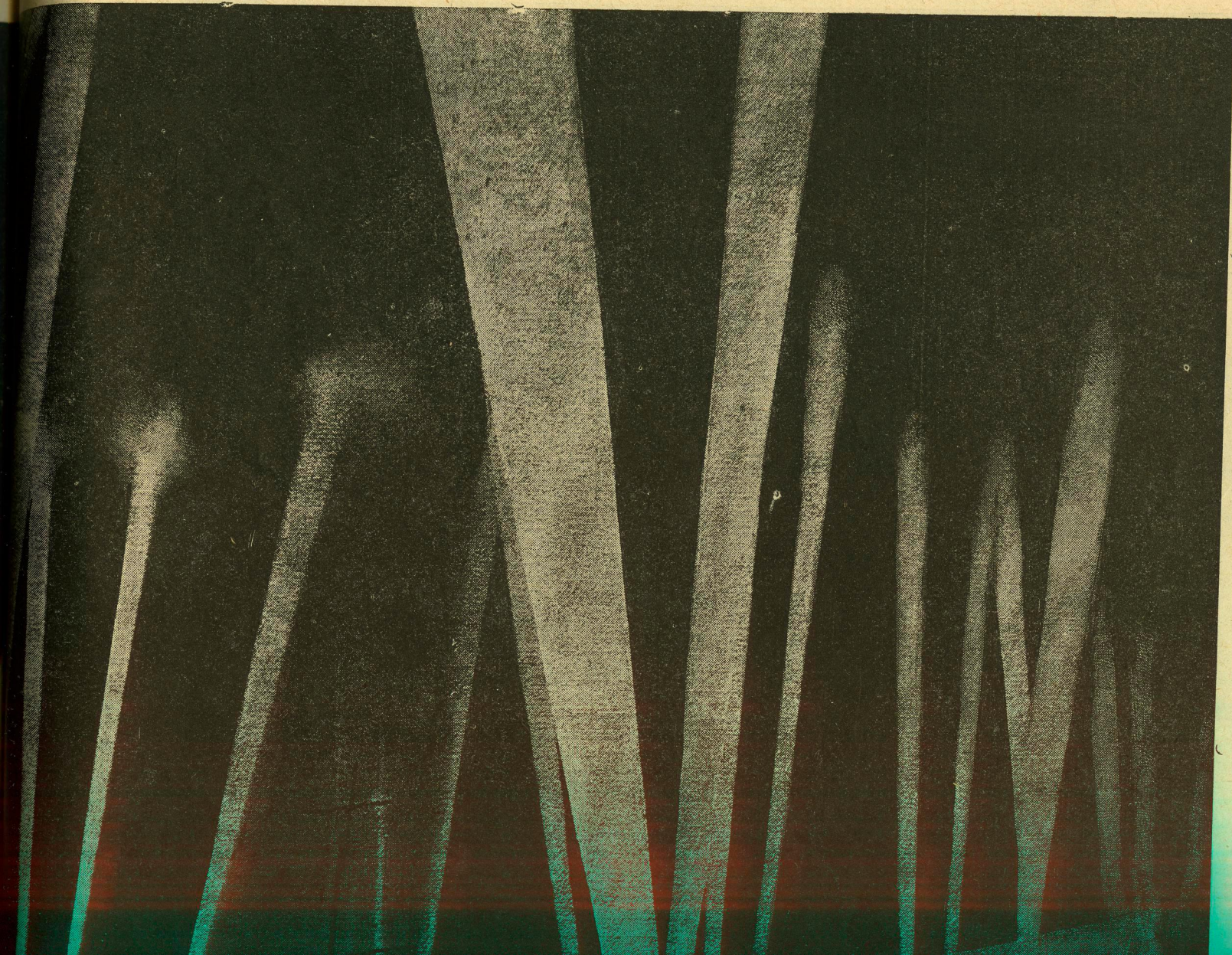
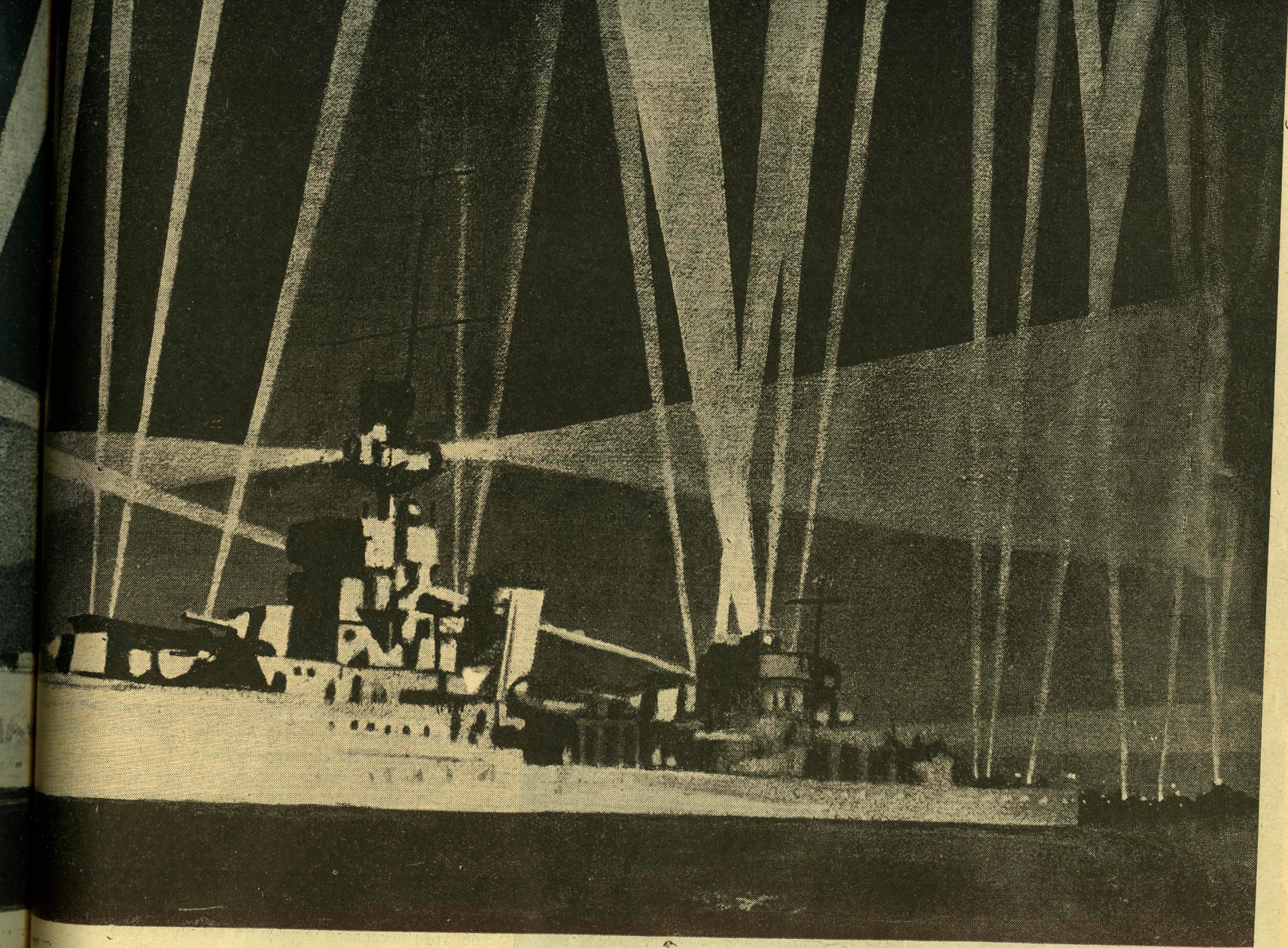

Маневри англійських

ськ
античному океані.

Центральная Науч.

учебная библиотека

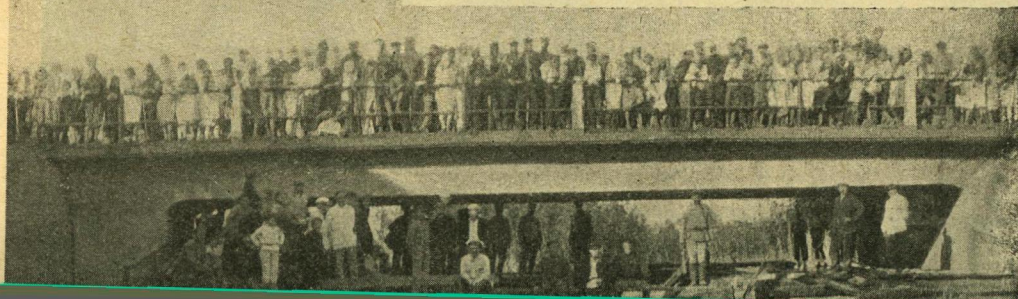
1984

ПЕРЕМОГЛИ

Річка Золотоноша до меліорації.

Коли ми й чуємо часами про технічні будь-які, досягнення, але не побачивши цих досягнень, не помацавши їх (таку вже вдачу маємо), віри не ймемо. Золотоношчина, коли хто її знає лежить одним краєм на степах чорноземних, а другим — хилиться на болотах..

Походження цих болот дуже давнє.

Утворилися вони в ту пору, коли льодник тікав на північ і лишив по собі по долинах талі води.

З того часу долини стелились дно бралось торфом і, коли пізніше на долинних водах збудовано 15 млинів і 10 плотин — дно цілком взялося торфом.

Води атмосферних опадів теж застоювались і сприяли народженню глиняних пород...

Розстелились болота на 108 верст — від села Золотоношки, Драбівського району, до села Самовиць, де вони впадають у Дніпро.

По всій цій смугі лежить біля 6000 десятин болот,

Річка Золотоноша до меліорації.

Під містком—до меліорації.

Болото до меліорації.

Утворилися во-
ни в ту пору, коли
льодник тікав на
північ і лишав по
собі по долинах
талі води.

З того часу
долини стелились дно бралось торфом і, коли пізніше
на долинних водах збудовано 15 млинів и 10 плотин—
дно цілком взялось торфом.

Води атмосферних опадів теж застоювались і спри-
яли народженню глиняних пород...

Розстелились болота на 108 верст—від села Золото-
ношки, Драбівського району, до села Самовиць, де вони
впадають у Дніпро.

По всій цій смузі лежить біля 6000 десятин болот,
що приносять селянинові одну шкоду.

Крім того, що на болотах росте осока, ситняг та
інші шкідливі рослини, там плодяться малярійні комарі,
що розносять болотяну лихоманку.

Частина цих болот огорнула й місто Золотоношу.

Думка про те, як-би його позбутися смердючого су-
сідства, турбувала мозок і селянський та нікому було
його скерувати.

Року 1924 на Золотонощині почали говорити:

— Чули, болото хотять сушити?

— Болото!?

— Да-а.

— Висушать, як-же..

Або:

— Ма-а-тінко!.. Висушити!.. Ій-бо кінець світу! Щоб
ото я там, да колись Гаврило шуки глушив, там де,
царство небесне, втопився Андрійко, та щоб я там ка-
пусту садила? Не вірте брешуть..

— Та й хто зна...

— Тепер всього нароблять, всього—бачила вчора
летіло—нечистий...

А тим часом, по весні 1924 року, верстов так за 11
від Золотоноші, Округове Земельне Управління, розпо-
чало меліоративні роботи.

Сотні робітників залзвеніли широкими лопатами і
болотом послалась широка та блискуча канава.

Пристановище хвороб руйнувалось чоловічим розу-
мом та руками і скоро канава досягла міста Золотоноші.

Надзвичайним видовиськом був момент, коли воду
цієї колюжі пущено канавою аж у Дніпро.

ПЕРЕКОНАЛИ

Великий натовп
поглянути
містка, як тікала
річка.

Одні дивились
це як на оздо-
влення міста, ин-
кивали головою:

— Про-о-пали
тер без води, зов-
пропали... При-
ження не буде,
чу не буде...

— Якого тобі
ртяження", — а
на „кривій“ не-
річки.

— Нема..

— А дощі які
там—і річки
на, а ллють, а в
і річка й
то...

— Ге, ллють.
сно ллють. Чо-

ж їм не лити, коли та і монастирське...

— Святе, значить...

— А святе, а що-ж ти думав, оце святе? — чортове це..

— А ви де живете, діду?

— Де-ж. В степу вже-ж не де...

— А я от діду на болоті, — живемо й хворіємо, то

Річка Золотонша після меліорації.

...или там—і річки
...ма, а ллють, а в
...ас і річка й
...ухо...

— Ге, ллють.

Вісно ллють. Чо-

ж їм не лити, коли та і монастирське...

— Святе, значить...

— А святе, а що-ж ти думав, оце святе? — чортове це..

— А ви де живете, діду?

— Де-ж. В степу вже-ж не де...

— А я от діду на болоті,—живемо й хворіємо, то
жінка, то діти, а то сам ось ледве встав, трясе...

Точились суперечки про висушку щось довго, а канава
наче сиза стежка появилася Золотоношею і зникла геть за
містом.

На сьогоднішній день маємо канави вже 15 верстов
і замість смердючих болот в цій смузі, біля 1000 десятин
гарної сіножати.

Меліоративні роботи переводить зараз Золотоноська
сільспілка за допомогою меліоративних товариств, що
переконавшись у великій користі меліорації ростуть мов
гриби.

Висушка однеї десятини болота коштує селянинові
70 карбованців, що ніби-то й багато, але ці гроші селянин
має змогу виплачувати десять років.

Остатсчне закінчення меліоративних робіт станеться
по шости роках праці й коштуватиме 418 тисяч карбо-
ванців. Зате селяни, що досі терпіли лихо будут мати
біля 6000 десятин гарної сіножати.

Окрсельспілка, аби наочно довести користь меліорації
будуватиме показні площі й першою з них має бути площа,
що колись, ще навіть минулого 24 року, була залита водою.

На цій площі вже цього року Окрспілка сіяла траву
взяла гарний ужинок.

А що вже дива було, так повірили й ті, що нікому
нічого не вірили:

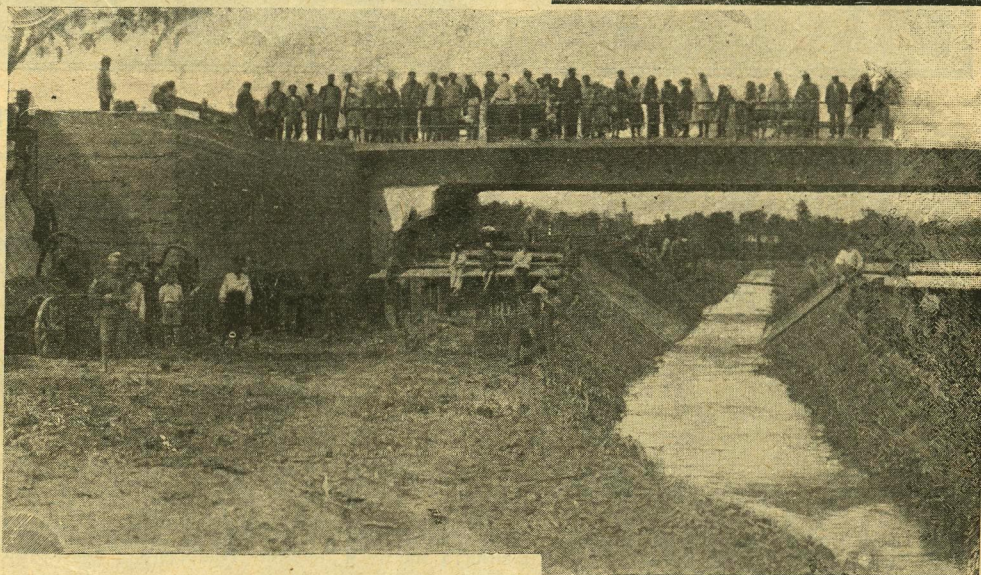
Диви, воно таки діло!

— А діле, як-же, я он у себе набрав чотири вози, ще
плохувате, а буде добре, добре буде сіно...

Так перемагаємо й переконуємо.

О. Ясний

Річка Золотонша після меліорації.

Під містком—після меліорації.

Болото після меліорації.

Останні англійські маневри в Портсмуті. Атака матросів в протигазових машкарах.

Земляки Ко (БВ)

Останні англійські маневри в Портсмуті. Атака матросів в протигазових машкарах.

Записки Кольки Голощук-Нова

Оповідання І. Кісельова.

Гарні хазяйки пізнають по хвосту, коли корова має отелитися.

Та чи не тому, що всі кажуть—він вилита мати—я навчив Альберта пізнавати Росію по стертому написові „тормоз Вестінгауза“.

У Альберта важкі чоботи, важкий розум і кругле підборіддя. Щодня він видував на флейті встановлену кількість маршів. Щодня, рівно о п'ятій я поринав серед юрби, що дожидалася, що супроти неї 20 німців, як одна кові японські вулаці шикувалися біля жіночої гімназії (тепер німецька комендатура) і зшарманивали тиху музику.

Я сідав попереду всіх, чаруючися не стільки мелодією, скільки трясучим підборіддям гера Альберта... Місто стихало опалим листям...

Урядовці забувалися про обід, служниця проливала воду на голови тих, що повитрищали баньки, крама Полікарп Іванович виносив колоду з-під м'яса й, обтираючи фартуком піт, плескав оркестрові.

Тільки доктор Полякін з вивіскою—Вливання 606—914—не припиняв прийому...

За німців у 18 році я продавав іріс. Треба сказати, що важкі чоботи дуже кохалися в ірісі й ми склали вигідну для обох сторін угоду: я частував ірісом, Альберт чорним пивом. Ще любив він мене за веселість. Не знаючи батьків, я по цілих днях сторчав у комендатурі, заважав репетиціям та просився до Берліну, галасуючи та підстрибуючи навколо німця, що всміхався...

Місто жило ландріном. Ландрін вагонами, ландрін пудами, ландрін обвіслими грудьми в мішочницях... Випрохавши у Альберта фунтів десять ландрину, я пошив собі спеціальні кальсони з мішками, щось нагадуюче патронаш й вирушив з мішочниками в більшовицьку землю, що вона була за 27 верст від міста.

Вийшли ми на світанку, щоб устигнути до восьми ранку прибути на кордон. У цей час змінюється варта й легше просковзнути через границю березу з дощечкою, з чорним орлом та німецькими написами. Операція прийшла більш ніж удало. Я став злочином спекулянт.

Було мені до вподоби дряпатися (по кущах) уночі, вподобалося мені виспівувати:

Ех, яблучко,
Куди котишся.
З мішочком підеш,—
Не веротишся.

До того-ж у більшовиків цукру не було, ландрін стояв у ціні, а гроші відомі річ, не родяться... У падолисті, не встигнувши з'їсти закопану посеред міста картоплю, німці несподівано почали евакуватись. Альберт бігав по місту з флейтою під пахвою. Альберт запасався цукром, а я розпустив слину (?). Хстілося в Берлін. Мішочників більш не було і більшовики спекулянтів загнали в холодну. У холодній мені ще вдасться посидіти, а комах ненавидів з-за зоології і більш, як двійку за них не отримував...

Промочивші оксамитові брюки Альбертові пощастило влаштуватися біля коней. Коні не комахи і відрізняються від людей чотирма ногами.

З кінями й доїхав до Берліну...

II.

На Берлін так і не зміг я подивитися, проте почав возити в колясці Альбертову дружину—кривеньку фрау Марту.

Був ще в Альберта син Карло, студент-філософ, подібний до пивної бочки. Заходив до нього інколи відомий винаходець невідомого проміння (це мені розповідала фрау Марта)—Герман Штофер, також філософ з великими окулярами і головою з цибуліну. Я все дивувався, як може людина з такою манесенькою головою бути винахідцем?

Альберт вступив у музичну школу за вчителя і дуже багато говорив про Вагнера й Штрауса. Я з ними ніколи не був знайомий і більш за все кохався в „Оборванных струнах“ Гапона.

не завжди цікавило, чи не того Гапона, що царя хотів хрестоматію. Навіщо, в 21 році, оці самі „Оборванне струни“ мені грало по вечорному залі „Єдиної Трудової Школи“ струнке дівча з булочним смаком, тепер, либонь, вона вчиться в Київській консерваторії. Я писав про неї віршики й удавався собі світовим поетом.

Це на іншій лінії вузлової станції... Берліні возив фрау Марту, бігав до сусідніх крамниць і боявся йти далі нашого дому... Карл був філософом. Філософи завжди сперечалися й Карл не згадився з батьком, переїхавши на другу квартиру. Правда, Альберт бачив у Росії розбиті роялі й терпіти не міг музики.

Карл був філософом і 24 години вигадував 24 систем світоглядів. Кому-то йшли супроти всіх. Філософи також ідуть проти всіх та бочкувата не схотіла жити з батьком.

Кожного п'ятого числа я відносив до нього рожевого конверта з маркою. У нього сидів Штофер і кожного п'ятого казав одне й те-ж.

Любий Карло. Я люблю три речі в світі: моє проміння, філософію й брюки. Філософія також абстрактна й разом також практична, ми бачимо проміння. А секрет геніальності захований в товстих його міцних брюках*.

Карл не згоджувався. Власне, він не був проти, але філософи завжди так. І коли балакають про зірки, вони згадують гнійні купки...

Карл галасував про Гегеля, доводячи, що перед нього були не філософи, а руді курчата.

Карл мірив про ландрін та іріс. Чи є тепер у Росії іріс?

III.

Містер Коппик сидів перед бюро та нервувався. Містер Коппик — член Інтернаціоналу рецедивістів на 42 поверху, власного хмародряпа перуку. До 42 поверху на 5 авеню в Нью-Йорку високо; кнопка ліфту біля самісіньких ніг. Чого-б йому було нервуватись? Адже це другий раз у його житті. Коли вперше душив фармера й тепер... найкращих агентів убиті невідомо ким у Берліні*.

Маленький німець наміряється продати свої проміння американському Голові Інтернаціоналу рецедивістів це дуже не вигідно й потрібно Штофера. А це не вдається. Всі післані агенти чомусь убиті. Років каторги й багаторічна злодійська практика — ніщо перед та-трудностями. Як що-ж проміння опиниться в американській поліції злочинцям каюк та Коппикова царювання приходить кінець... це повинно бути. Коппик хоче жити й Коппик буде царювати. Хай не тисяча агентів, але Штофер не повинен існувати і невидиме не повинно бути проданим Америці. Але як?

Коппик зняв Перуку, Коппик не п'є віскі з содою й не має іншого виходу, як знов енергічних агентів, щоб Штофера.

IV.

Крім фокстрота захоп-

Узавтра з'явилися сенсаційні звістки:

„Важливо для самогубців. Останні численні вбивства, що трапилися в Берліні діялися через проміння відомого винахідця Штофера. Талановита молода людина, що нею горда германська раса винайшов цікавий апарат, що через нього він може читати чужі думки. Таким чином усі вбивства, заподіяні над злочинцями, що намірювалися знищити геніального німця.

З авторитетних джерел повідомляють, що це нові каверзи Комінтерну“.

Німеччина—республіка. У Німеччині президентствував Еберт й голодували сотні тисяч безробітних. Проміння Штофера—найлекша смерть. Самогубства нараховувалися сотнями. Спритний репортер Бірк нажив мільйони, випустивши справочника „Де й коли можна бачити гера Штофера“. Містер Коппик натягнув перуку й не пробував більше знищити маленького винахідця.

V.

Карл був філософом. Коли мрієш про біляву Маргариту, а вона обертається звичайною хльоркою, починаєш вірити в „Захід Європи“.

І він полюбив Освальда Шпенглера. Він відчув кільцевий рух історії. Нічого критикувати, коли є лише брудний розум. Сам Кант відмовився-б. Карл хоче вмерти. Тепер йому байдуже: чи Маркс перекинув Гегеля до гори ногами, чи Гегель поставив Маркса на ноги. Карлові все байдуже. Карл хоче вмерти.

VI.

Я п'ятого відніс Карлові рожевий конверт з марками. Він був суворий. Про Гегеля не захлипувався. Герман плакав на кушетці скаржучися, що неможливо вийти на вулицю—зараз навкуги—труп; Карл не вгамовував Германа. Він підійшов до стола і, узявши непомітно револьвера, навів його на Германа. Чотирьохохий винаходець почав битися на кушетці, обливаючись кров'ю. А Карло, мов божевільний, кинувся до виходу.

В Германа не було в кешені апарата з фокусом.

VI

У сімнадцятому році я їдив, з салдатами, поночної майстерні сукно на фабриках. З тої пори пишався я в „защитному“ бекеші Мені хотілося в Росію, тому, що без революції задихаюсь і я втік з воєнноплінними.

I. Кісельов.

Хінське мистецтво.

А маленький німець наміряється продати свої проміння американському уряду. Голові Інтернаціоналу рецедивістів це дуже невігдно й потрібно знищити Штофера. А це не вдається. Всі післані агенти чомусь убиті. Десять років каторги й багаторічна злочинська практика — ніщо перед такими утрудненнями. Як що-ж проміння опиниться в американській поліції? — всім злочинцям каюк та Коппикова царювання приходить кінець... Його не повинно бути. Коппик хоче жити й Коппик буде царювати. Хай загине ще тисяча агентів, але Штофер не повинен існувати і невидиме проміння не повинно бути проданим Америці. Але як?

Коппик зняв Перуку, Коппик безупинно п'є віски з содою й не знаходить иншого виходу, як знов послати енергичних агентів, щоб знищити Штофера.

IV.

Берлін окрім фокстрота захоплювався ще загадковими вбивствами. Що-днини в різних кінцях міста знаходять трупи без ознак насильної смерті. Газети випускали кожної днини екстренні сповіщення обвинувачували поліцію в бездарстві. Міністр внутрішніх справ подався до демісії. Замісника не знайшли. Трупів прибувало. Містер Коппик не шкодував людей. Агенти вмирали, не знаючи від чого. Умирили швидко, наче останній круг у фокстроті.

Усі знали, що Герман Штофер знайшов невидиме проміння, але хто не знав, що в Германа є прибор, фокусом якого розгадував усі думки... Герман і Карл ішли на лекції по філософії. Герман розповідав про свій останній винахід.

— А спосібна штучка мій апарат. Ти-ж не знаєш, що всі вбивства за останні часи заподіяні моїм апаратом. І вмирають люди в той самий момент, коли торкається курка, або замірюються імбою. Фокус апарату — дуже цікава штучка.

— Але, в такому разі можуть мерти всі, хто цього хоче, треба тільки приготуватися до нападу на тебе?

— О, так.

— Цікаво...

Можна запобігти чуми. Можна втікати від бедуїна в Сахарі, але дуже тяжко прослідкувати модним пальтом з записною книжкою в руках.

У сімнадцятому році я ділив, з салдатами, починаючи майстерні сукно на фабриках. З тої пори пишався я в „защитному“ бекеші Мені хотілося в Росію, тому, що без революції задихаюсь і я втік з воєнноплінними.

І. Кісельов.

Хінське мистецтво.

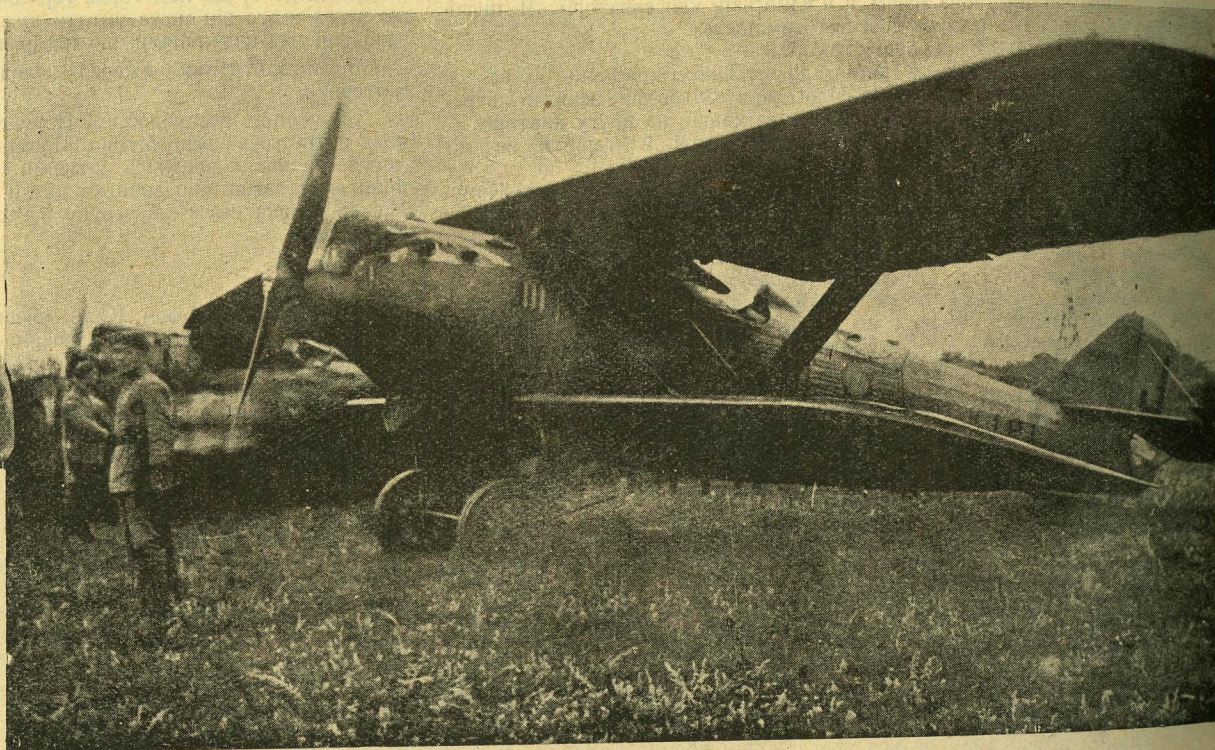
„У лихваря“—скульпт. Г. Гохекорне. Гонконг.

ЯПОНСЬКІ ЛІТУНИ В ХАРКОВІ.

Секретар японського посольства
в СРСР гр. Сасакі.

Японські аероплани, збудовані газетою „Тоніо-Осака-Асахі“ після посадки на Харківському аеродромі.

Інспектор цивільної авіації департаменту повітроплавства японського міністерства шляхів сполучення—гр. Мікі Моріхіко.

Японські літуни разом із механіками на Харківському аеродромі після посадки. З літунами—Командвійськ України та Криму т. Єгоров. На передньому плані дівчинка-піонерка, що вітала літунів.

Кореспондент газети „Токіо-Осака-Асахі“—гр. Сантіті Хато, що разом з гр. Моріхіко—прибув до Харкова для участі в прийомі японських літунів.

До Харкова, після Москви, прибула японська повітряна експедиція з двох аеропланів, збудованих газетою „Токіо-Осака-Асахі“, що має біля 1.600 тис. примірників тиражу.

В складі експедиції два літуни—Абе та Ковачі, а також кореспондент газети „Асахі“ Сантіті Хато, а також інспектор цивільної авіації департаменту повітроплавства японського міністерства сполучення, Мікі Моріхіко. Крім того, для участі в прийомі японських гостей, прибув з Москви секретар японського посольства в СРСР г. Сасаки.

Японським гостям було влаштовано в Харкові урочисту зустріч на аеродромі, а також бенкет в Наркомзаксправі. Крім того, харків-

ська організація Аерохему, урочисто шанувала їх в своєму Центральному аероклубі ім. Ілліча, де гостям було піднесено значки почесних членів Аерохему та книжки почесних членів харківського Аероклубу.

Японські гості відбули з Харкова цілком задоволені щирим та радісним прийомом їх тут. Вони прохали передати населенню України, що тої щирої і певної дружби до них—як представників японського народу, що була виявлена з боку населення Радсоюзу, вони ніколи не забудуть.

Переліт Токіо—Радсоюз безумовно зміцнить радянсько-японську дружбу і ще більше налагодить взаємні стосунки цих двох країн.

ВІДРОДЖЕННЯ ЗАВОДУ

Заводська труба позирає на
бурякові плантації...

СКОРО осінь...

У полі буйно розки-
нулись соковиті гички цукро-
вого буряка.

Заводська труба пожадно
позирає на бурякові планта-
ції, наче голодний на кусок
хліба.

Вози за возами кришта-
вого цукрового буряка скоро
вирулять...

Сім довгопузих котлів
розпласталися на підмурках.
Робітники старанно обмуро-
вують, чистять білуватий
леп, що товстою шкірою
облип... Перевіряють, чистять
машини з твердою думкою
довести виробництво до
100%.

* * *

Димить цегельня — в печі
гашать жар.

Сивий дід ходить на-
вколо цегельні та лапає
горячу піч.

Заводська труба позирає на
бурякові плантації...

СКОРО осінь...

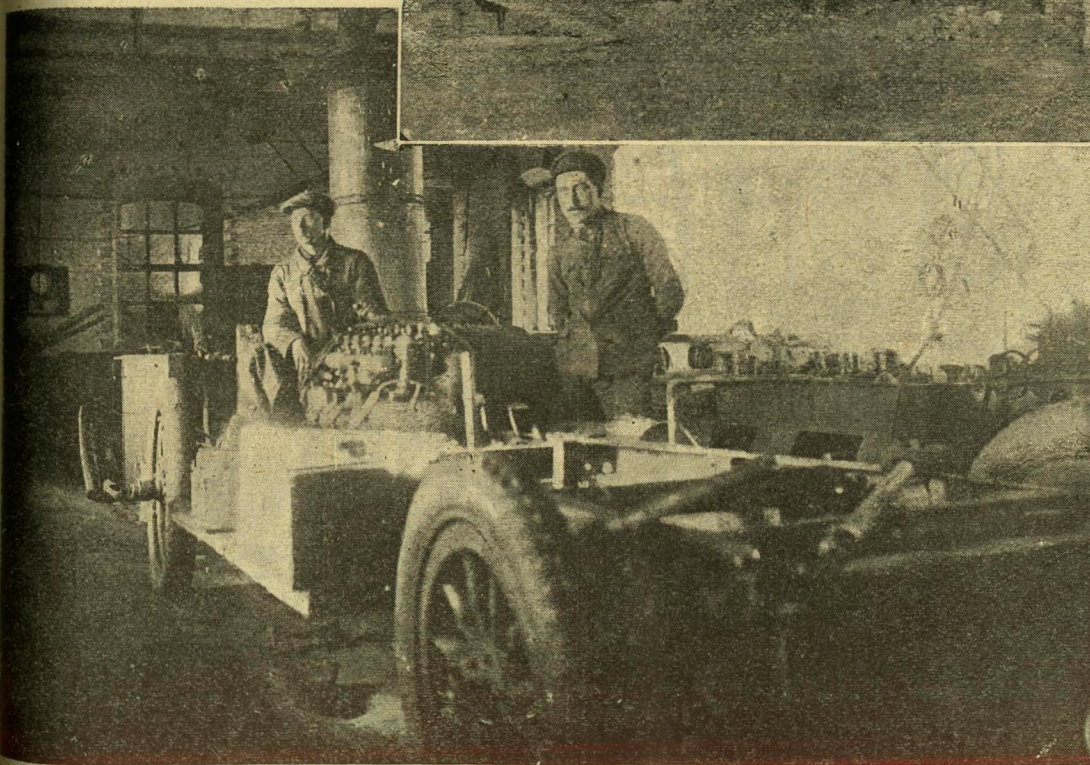
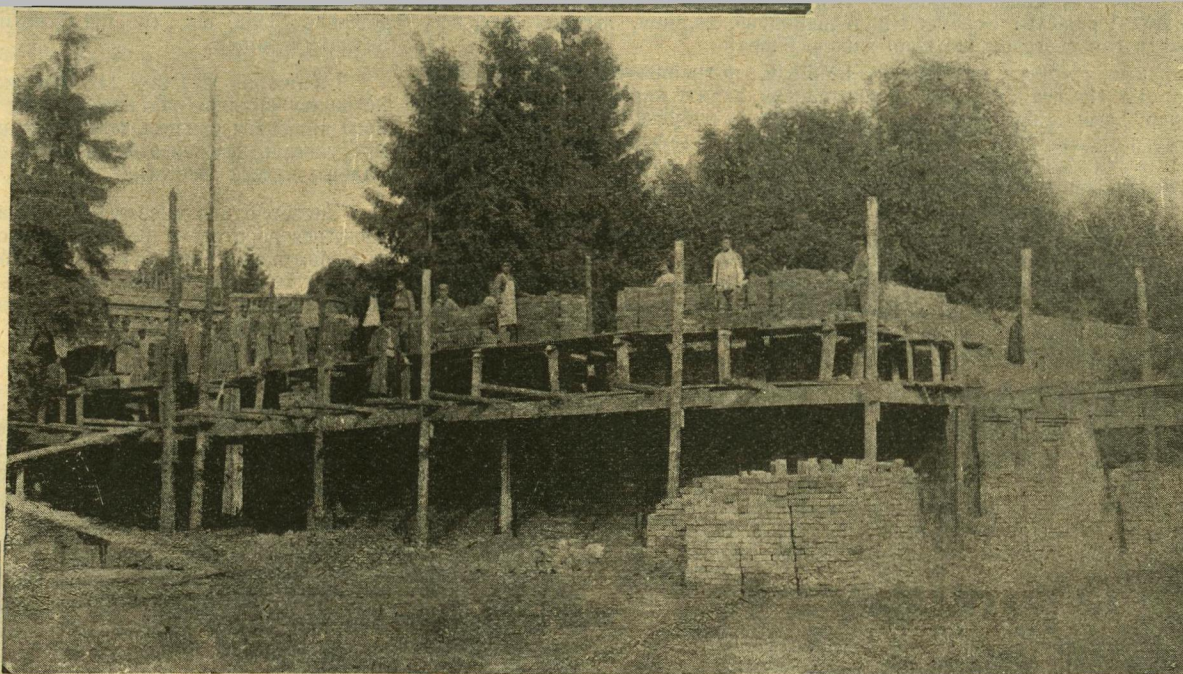
У полі буйно розки-
нулись соковиті гички цукро-
вого буряка.

Заводська труба пожадно
зазирає на бурякові планта-
ції, наче голодний на кусок
хліба.

Вози за возами кришта-
левого цукрового буряка скоро
припруть в заводську пашу.

Але завод ще хворий в
середині, треба підлікувати.

Ото-ж і взялися за ремонт.

Робітники старанно перевіряють, чистять машини...

Робітники цукроварні будують
„Дім Освіти“.

За цегельнею гори червоної,
обпаленої цегли.

Робітники цукроварні будують
„Дім Освіти“, радісно слідкують
за ростом будівлі.

Будівничі жваво складають
цеглу, а в мріях — клуб, театр,
читальня — буде де спочити, найти
розумну розвагу довгого зимового
вечора.

Скоро осінь...

Загуркотить завод...

Робкор Ів. Горовий.

Бобровицька цукроварня, на Чер-
нигівщині.

БОРОТЬБА ВЕЛЕТНІВ

* * *

Доггий—довгий паркан, що огорожує широченний двір, де сила будівель—ательє, лабораторії, майстерні, контори, ново-споруджувані хисткі будинки, ліси, грубі декорації—величезними літерами на ньому заголовок: „Фабрика Фото-Кіно-Управління Укр.“.

Розташована фабрика майже над самим берегом Чорного моря, і ховаючи задовже-лезним парканом свою таємницю, творить екранне життя. Казки і бувальщина, горе і радість. Боротьба й будівництво, падіння, літання—все, все, що життя дає сьогодні, що воно давало вчора.

Це сюди, до Ялти, на фабрику ВУФК'у, потрапляють твори авторів-сценаристів. Це тут бездушні аркуші паперу, вкриті характерними знаками немолодої дами „Ундервуд“, що все переживає, набувають життєвих рис. Це тут досвідчені руки режисерів, операторів, бутафорів та інших майстрів з пустих синеньких і до такої міри схожих один на одного рядків творять прибавні картини, творять міста, відновлюють минулі дні, розбарвлюють життя ефектами.

Властиво кажучи, нічого загадкового тут нема. В ательє стоять холодні, осліплі „юпитери“, сиротою притулилися до стін тонкі листи фанери, розписані, розмальовані клинцями. На складі рівними щільними рядами складені лежать роздвижні рями, у бутафорській на полицях—барельєфи, колони, перевернутий валяється величезний небожитель не то Зевс, не то Аполон, на дворі—купи декорацій, що вже відслужили. Це „кладовище“.

зові“ статуї—все це було вже в тисячах сеансів і зійшло з кону, тепер же доживає свій вік то під жарким кримським сонцем, то під осіннім холодним дощем.

І звичайно, яка вже там загадковість! Тихо, непорушно, нудно. І ніде не видно чарівної палічки. А отже попаде режисерові сценарій, розмалює його він своїм олівцем, понаставляє в ньому знаків, пошматує його лініями, хрестиками, кружечками, цифрами—прийде з акторами до ательє—і чарівна палічка чудеса творить.

Засвічуються „юпитери“, розмальовані листи фанери вже не сиротою туляться до стін, а велично підносяться над майданами, даючи картини палаців, банківських будинків, фабрик, парламентів. Картонні барельєфи набирають вигляду масивного, рельєфно-чіткого різьбярства, колони, що їх легко підняти однією рукою, серйозно, по справжньому підпирають балкони і навіть поверхи.

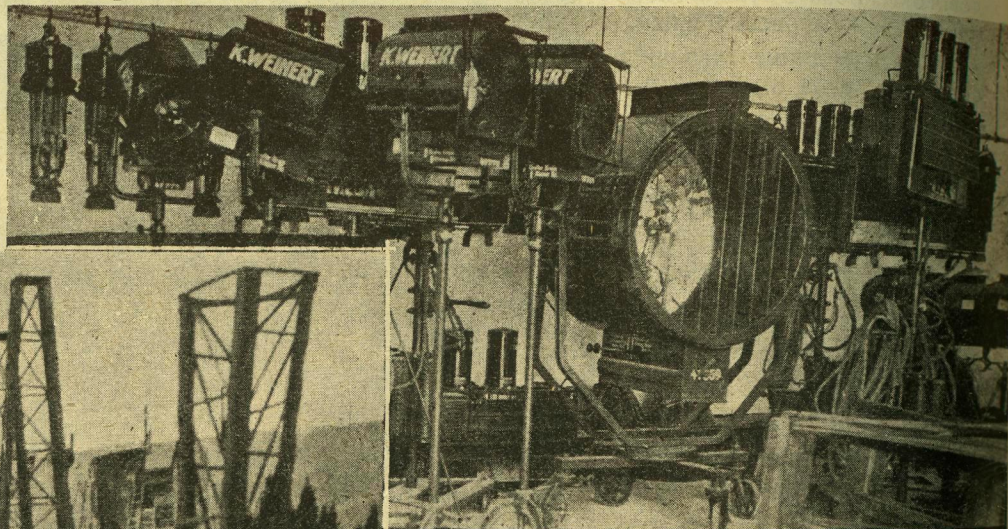
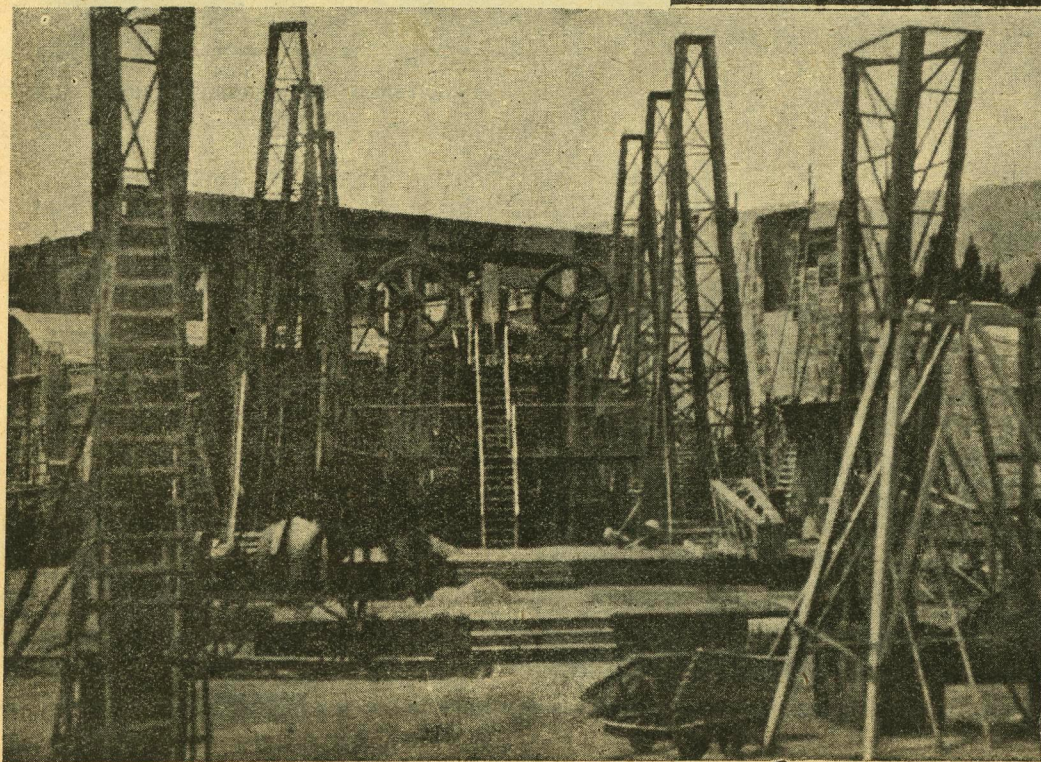
неслим парканом своєю ідеєю, творить екранне життя: казки і бувальщина, горе і радість. Боротьба й будівництво, падіння, літання—все, все, що життя дає сьогодні, що воно давало вчора.

Це сюди, до Ялти, на фабрику ВУФК'у, потрапляють твори авторів-сценаристів. Це тут бездушні аркуші паперу, вкриті характерними знаками немолодої дами „Ундервуд“, що все переживає, набувають життєвих рис. Це тут досвідчені руки режисерів, операторів, бутафорів та інших майстрів з пустих синеньких і до такої міри схожих один на одного рядків творять прибавні картини, творять міста, відновлюють минулі дні, розбарвлюють життя ефектами.

Властиво кажучи, нічого загадкового тут нема. В ательє стоять холодні, осліплі „юпітери“, сиротою притулилися до стін тонкі листи фанери, розписані, розмальовані клинцями. На складі рівними щільними рядами складені лежать роздвижні рями, у бутафорській на полицях—барельєфи, колони, перевернутий валяється величезний небожитель не то Зевс, не то Аполон, на дворі—купи декорацій, що вже відслужили. Це „кладовище“.

Картонні колони, дерев'яні скелі, фанерний трон царів єгипетських папірчані гобелени, „золоті“, „брон-

У заголовкові—Грот зроблений з фанери та картону; внизу—будування величезної фабрики; праворуч армія прожекторів та кладовище декорацій.

Картонні гори твердіють, стають кам'яними грудми скель... Кіно— це й довірливе.—Роблену природу, приймаючи за справжню, воно все-ж свою своєю чарівної палички, творить чудеса. Екранові воно надає справжнього, невідомого, величезного, дійсно гарного і життєвого характеру.

Там за довгою огорожою фабрики ВУФКУ кипить робота, там думки стають реальними, там фантазія здійснюється, життя стає казковим, там стає життєвою. Ціла армія робітників обслуговує це своєрідне і велике життя на екрані. Тут великий хист людини увесь час змагається з природою. Суперечка йде довга, уперта і не без успішних наслідків. Буває так, що армія прожекторів, юпітерів світить яскравіше сонця. Але так, що картон відтворює минулі дні, відбудовує колишні пропасті та і навіть держави.

Остання велика постановка ВУФКУ „Боротьба велетнів“ мабуть чи не символом боротьби людського генія з незламною природою, що все-ж підлягає копіюванню.

* * *

2 Держкіно-фабрика ВУФКУ в Ялті ставить новий великий фільм „Боротьба велетнів“.

Фільм цей малює боротьбу Західного робітництва проти визиску капіталізму. В одній з країн заходу, в великому центрі ткальної промисловості, на фабриці Рингдале встановлено нову машину, що дає збільшення продуктивності праці на 25 відс., і тому власники фабрики мають змогу скоротити кількість робітників на 25 відс.

На цьому тлі розгортається дія: починається скажена конкуренція поміж фабрикою Рингдале й іншими фабриками, що не мають ще такої машини. Інженер Робек викрадає креслення машини й на підставі їх, конструює нову машину, що дає збільшення продуктивності праці на 50 відс.

Цей новий могутній трест на чолі з фабрикатом Дюком захоплює в свої руки всю ткальну промисловість країни. Риндаль примушений також вступити до цього тресту.

Поруч з цим, встановлення нових машин викликає величезне безробіття серед робітництва. На фабриці Риндаль робітники на чолі з робітником Якобом роблять спробу зруйнувати машину, але інженери знову налагоджують, а всіх, на кого мається підозріння, з фабрики звільнюють. Скорочують також і робітницю Майку Кок, до якої залицявся Робек Кібес, але яка з огидою ставилась до цього залицяння.

Якоб знаходить роботу на фабриці Дюка, а Майка з своєю старою дружиною опинилися безробітною. Майстер Кібес продовжує залицатися до неї, і, zostавшись з нею віч-на-віч, гвалтує. Майка завагітніла. Вона хоче вийти заміж, але не може знайти жабраквати.

Безробіття серед робітництва все збільшується. Парламент ухвалює закони, які ще згіршують стан робітництва і ось вибухає повстання. Якоб бере участь в авангарді цього повстання. Робітники озброюються. Починаються сутички з полісменами й військом. Місто палає. На барикадах гинуть один за одним революціонери. Майка в лавах бойців: вона подає їм патрони. Барикада була Майка, оточує військо. Але раптом ударом з тилу робітники знищують барикаду. Майку поранено і вона гине в руках Якоба.

На протязі трьох днів Одеса гула від вибухів фугасів, бомб, стрілянини а вночі десятки прожекторів освітлювали сцени боїв на барикадах, корпусів заводів, чорні безодні порту. Фільм гадають кінчити в останніх числах вересня, потім кілька тижнів триватиме робота над фільмом в лабораторії, а тоді радянський екран збагатиться ще одним видивиськом, яке, гадаємо, буде напевне не гіршим технічним виробом західної буржуазії, а можливо, й далеко кращим.

Червона кіно-промисловість зростає й міцніє. Нам не так уже й багато лишилося йти, щоб дійти до того щабля, на якому стоїть буржуазна кіно-техніка.

В.

Зверху вниз.

Майка; Дюк; робітничий посьолок, (зроблено на фабриці Вуфку); ванна Дюка; ліворуч— Майка слухає відповідь: .... у нас родять лише заміжні, дівчат приймає товариство допомоги...“

Якоб роблять спробу зруйнувати машину, але інженери знову налагоджують, а всіх, на кого маєється підозріння, з фабрики звільнюють. Скорочують також і робітницю Майку Кок, до якої залицявся майстер Кібес, але яка з огидою ставилась до цього залицяння.

Якоб знаходить роботу на фабриці Дюка, а Майка з своєю старою матір'ю опинилися безробітною. Майстер Кібес продовжує залицятися до Майки, і, zostавшись з нею віч-на-віч, гвалтує. Майка завагітніла. Вона змушена жebraкувати.

Безробіття серед робітництва все збільшується. Парламент ухвалює закони, які ще згіршують стан робітництва і ось вибухає повстання. Якоб стає в авангарді цього повстання. Робітники озброюються. Починаються бої з полісменами й військом. Місто палає. На барикадах гинуть один за одним бойці революції. Майка в лавах бойців: вона подає їм патрони. Барикади де була Майка, оточує військо. Але раптом ударом з тилу робітники проводарем своїм Якобом звільняють барикади. Майку поранено і вона гине на руках Якоба.

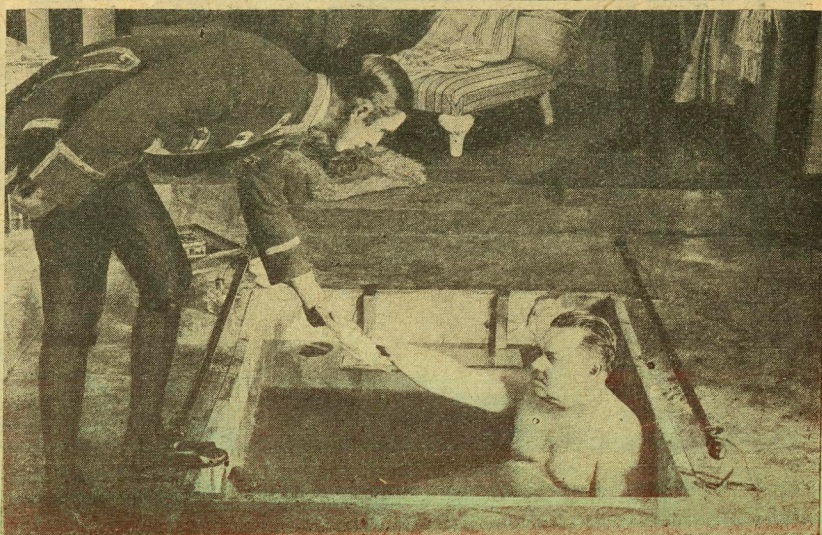
Ось це коротенький переказ змісту фільми. Не можна у кількох словах переказати всього, що змальовано в фільмі. Велична епопея боротьби робітництва на заході—ось тема такого фільму та індивідуальна фабула, що на цьому тлі розгортається, лише засіб ще яскравіше виявити й змалювати таку епопею.

Ставить фільм молодий режисер Турін. Запрошено німецького маляра Карфенберга, що працював раніш у німецьких кіно—підприємствах і ставив разом з режисером Джре-Май фільм „Індійську гробницю“ та „Дочку сараона“.

Біля Ялти, спеціально для цієї постановки збудовано величезні будинки ржи та фабрики.

В Одесі не що-давно лише закінчилися грандіозні батальні сйомки, що збудовано барикади в зв'язку з цим по тих вулицях спинився трамвайний та пішохідний рух. Закінчилися також сйомки заводів, робітничих будинок, залізничі, вулиць. У сйомках брали участь аероплани, панцирники, кіннота. Всього у сйомках брало участь біля 3.500 людей, головним чином—комсомольців, робітників і червоноармійців.

лено на фабриці Вуфку);
ванна Дюка; ліворуч—
Майка слухає відповідь:
... у нас родять лише
заміжні, дівчат приймає
товариство допомоги...“

НА КАСПІЙСЬКИХ БЕРЕГАХ

(Подорожні враження)

Місто таке розкидане. Це Баку. Ранком можна побачити сотні робітників, що йдуть на працю. Де-хто живе на заводі, а останні за три верстви пішки йдуть, бо до заводів, ще тільки почали проводити трамвайні лінії.

На металзаводі Азнафти імені лейтенанта Шмідта невпинно вироблюють для промислів станки глибоких насосів, качалки, групові станки й инш.

Як відомо нафту зрідка можна черпати й з озер.

Але найчастіше нафту добувають з-під землі, де вона лежить на певній глибині.

Инколи, аби досягти нафтоносних джерел треба свердлити вглиб землі біля верстви.

На ці роботи, що можуть тягтися инколи більше року, потрібно багато приладдів, машин, також і тоді, коли нафта вже перестає бити й коли її доводиться добувати иншими технічними способами...

Метал-завод Азнафти й вироблює різні технічні приладдя необхідні для добування нафти.

В заводі недавно збудовано Мартеновські печі, модельню, цех сортового заліза й инш. Чим далі, тим

Поставлено за мету в найближчі роки збудувати до 1000 квартир.

На заводі мається невеличкий клуб. Працюють гуртки: драматичний, хоровий і азійський симфонічний оркестр.

На заводі робітники різних національностей.

Багато туг старих робітників, але їм на зміну йдуть молоді фабзавучники.

Росте й зміцнюється виробництво, перебудовують місто, що весь час дихає курявою.

Будуються велетенські димарі. Гранітне місто прудко переливатиме чорну кров по своїх артеріях.

Промисли

Як до Чорноморських, так і до Каспійських берегів прибувають міжнародні пароплави, щоб напитись нафти, з глибоких і кипучих колодязів нашої країни.

Як відомо наша нафта—центр її Кавказ,— займає визначне місце на світовому, нафтовому ринкові, не дарма на ню було стільки хижацьких зазіхань імперіялістичних держав.

Не доводиться говорити про віличезне, економічне значіння нафти для країни, для розвитку її господар-

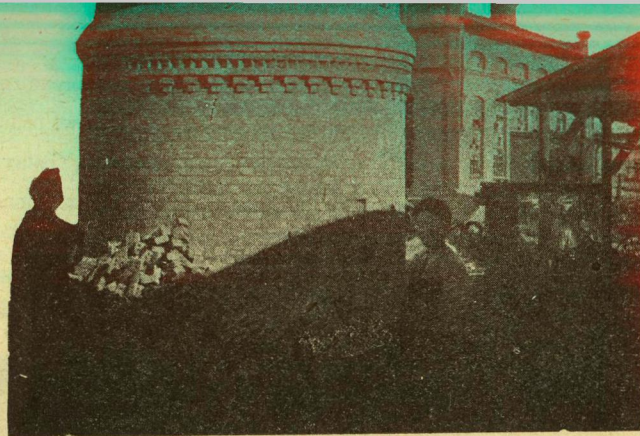
Ремонт нафтової вишки в Сураханах.

Метал-завод Азнафти й вироблює різні технічні приладдя необхідні для добування нафти.

В заводі недавно збудовано Мартеновські печі, модельню, цех сортового заліза й инш. Чим далі, тим більше розвиваються й поширюються цехи.

Переведено електрифікацію заводу на 100%.

Поліпшується робітниче життя. Будуються робітничі посольки і вже закінчено й заселено 64 квартири.

На заводі імени Шмідта будується нова труба.

тори—все це вимагає як не самої нафти то виробленого з неї бензину, мазуту, то-що..

Радянський Союз, після Америки, займає третє місце по добуванні нафти. Зручний для сполучення морський шлях, близькість сходу, велечезний внутрішній ринок, близькість європейських ринків,—все це надає великих перспектив у розвитку нашої нафтової промисловости.

Нафтові водограї невинно виливають мільйони пудів нафти.

Будують нові вишки, поширюються промисли.

Що дня кричать паротяги—везуть на роботу робітників...

Для робітників Азнафта придбала найкращі санаторії.

Діти робітників теж забезпечуються державою і виховуються на державні кошти.

Нафтові промисли дали державі за 1924 рік до 12 мільйонів карб. прибутку, в 25 р. до 16 мільйонів. З цих грошей іде 10% на поліпшення стану робітників та службовців.

центр її Кавказ,— займає визначне місце на світовому, нафтовому ринкові, не дарма на ню було стільки хижацьких зазіхань імперіалістичних держав.

Не доводиться говорити про віличезне, економічне значіння нафти для країни, для розвитку її господарства...

Значіння це чим дальше, тим більше зростає...

Авіація, морська флота, заводи, окремі двигуни, трактори—все це вимагає як не самої нафти то виробленого з неї бензину, мазуту, то-що..

Останні гроші йдуть на покращення виробництва.

В той час, коли старий нафтопровід од Баку до Батуму пропускає за рік всього 3—4 мільйонів пудів нафти, новий нафтопровід, **що вже почали проводити**, мусить перекачати сотні мільйонів пудів.

Значіння цього нафтопроводу величезне.

Після того, коли нафта підіймається із свердловини, її перекачують з-під землі особливими приладдями-жолобками (конвейер з клапаном), до яких кріпляють довгий канат.

Коли-ж цей спосіб через будь-які причини не вдається, нафту добувають з джерел спеціально пристосованими для цього нагнітними попами.

Але добута нафта зразу-ж не годиться для технічного використання, її також не можна використати для дальнішої переробки. Вона мусить певний час відстоятися в окремих резервуарах.

Коли вже вона відстоїться тоді її трують (нафто-проводах), що тягнуться інколи за сотні верстов перепускають на окремі заводи. Перегонні-ж заводи переробляють з нафти різні цінні продукти потрібні для промисловости, як змазочні масла то-що...

З продуктів цих з нафти можна добути

Печі для опалення вапна в робітничому посольстві „Романин“.

центром у світовому масштабі.

Радянська нафтова промисловість на порозі небувалого розквіту.

Баку.

Гр. Плискунівський.

Коли вже вона відстоїться тоді її тру-
х (нафто-проводах), що тягнуться ин-
ли за сотні верстов перепускають на
регонні заводи. Перегонні-ж заводи
роблюють з нафти різні цінні продукти
обхідні для промисловости, як змазочні
сла то - що...

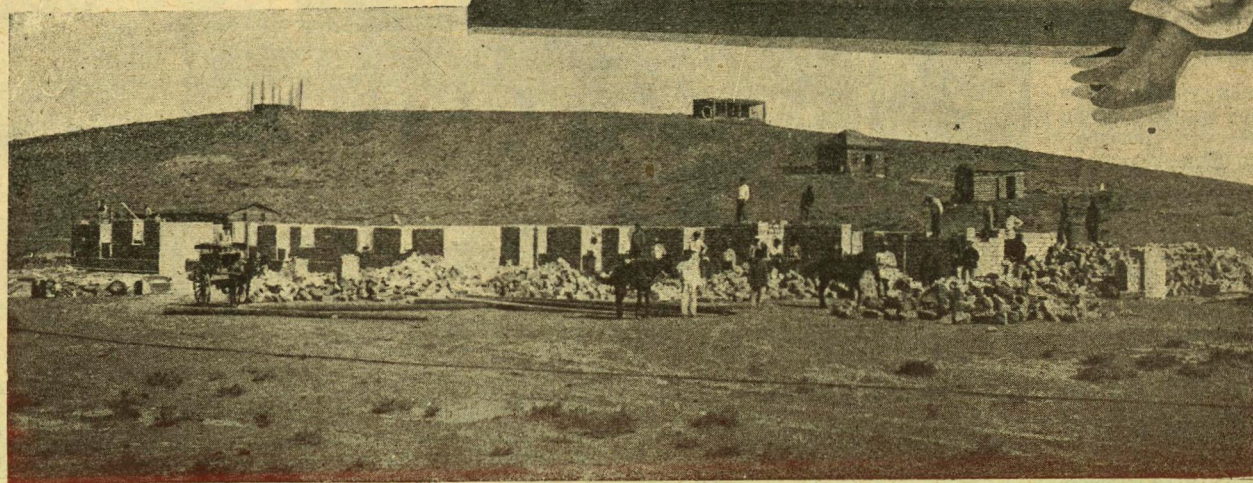
Продуктів цих з нафти можна добути
тні.

Таким чином, новий нафтопровід від
ку до Батума з великою пропускною
можливістю є величезним досягненням в
праві розвитку нафтової промисловости.

Одночасно з цим ведеться широка
ектрифікація нафтових районів.

Це дає можливість поширити вироб-
цтво на нафтових підприємствах, це
економ'ю засобів виробництва—при
меншій затраті технічних засобів отри-
ти більшу продукцію.

Й коли до не-
ерпаних наф-
них залежів
иступимо з
осконаленою
нікою, нафта
ша поллється
роким пото-
стане небез-
ним конку-
том на міжна-
ньому ринку,
то й першим
омисловим

Санаторія
Азнафти
в Марда-
ханах

Робітничий посьолок в Сураханах.

ФІЗКУЛЬТУРА Й СПОРТ

Фізкульт. — Залізничники перед змаганнями.

Змагання фізкультурників - залізничників у Харкові.

У серпні місяці на Харківському спорт майдані Червоний Залізничник відбулись українсько-білоруські змагання фізкультурників.

В змаганнях брали участь спортивні чоловічі й жіночі команди залізниць: Південної, Донецької, Південно-західньої і Західньої (Білоруської).

Залізничники виявили за весь час змагання велику тренівку й доказали, що вони є серйозними конкурентами українських фізкультурників за першенство.

Особливо треба підкреслити добру тренівку жіночої команди Південної залізниці, що була ввесь час сильним ворогом у всіх родах спорту.

Переможцями по всіх родах спорту вийшла спорткоманда Південної залізниці, що одержала всього лише $8\frac{1}{2}$ очок. На другому місці стоїть команда Донецької залізниці.

Спортивне роїтниче свято в Парижі

Всеукраїнський Кооперативний Банк „УКРАЇНБАНК“

ФІНАНСОВИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОЇ
КООПЕРАЦІЇ.

Пайовий капітал—3.000.000 (опла-
чений повністю).

Баланс на 1-е вересня 1925 року—
32.000.000 крб.

ПРАВЛІННЯ й ЦЕНТРАЛЬНА КОН-
ТОРА в Харкові, майдан Теве-
лева, ч. 2.

ФІЛІЇ й АГЕНТСТВА по всіх містах
України і в Москві.

ЗАКОРДОННІ ЗАСТУПНИЦТВА в
Лондоні та Берліні.

УКРАЇНБАНК

ПРОВАДИТЬ

всі банківські операції. Всякого роду товаро-комісійні операції по дорученню своїх клієнтів—пайщиків Банку.

ПРИЙМАЄ

заготовлений кооперативними організаціями зернохліб та зернопродукти для комісійної реалізації на внутрішніх та зовнішніх ринках.

ВИДАЄ ПОЗИКИ

під здані для реалізації продукти.

ПРИЙМАЄ КОМІСІЙНІ ДОРУЧЕННЯ

на постачання хліба для кооперативних організацій.

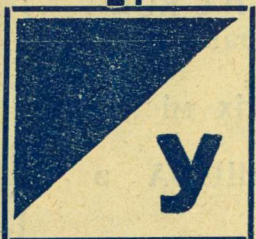
ПРОВАДИТЬ

дискон дублікатів і видає позики під крам.

ПРИЙМАЄ

перекази та інші доручення на всі міста України, СРСР і за кордон.

НАЙБЛИЖЧІ ВИПУСКИ КІНО-ФІЛЬМІВ ВЛАСНОЇ ПРОДУКЦІЇ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФОТО-КІНО УПРАВЛІННЯ „ВУФКУ“.

1-ої Держкіно-фабрики ВУФКУ (Одеса).

1) „Тарас Шевченко“. 2) „В пазурах Радян-
ської Влади“.

Сценарій Панченко.

Постанов. І. Чардинін.

Оператор Зазелев.

Художник Суворов.

Сценарій Софієвої.

Режисер Сазонов.

Оператор Дробин.

Художник Балюзек.

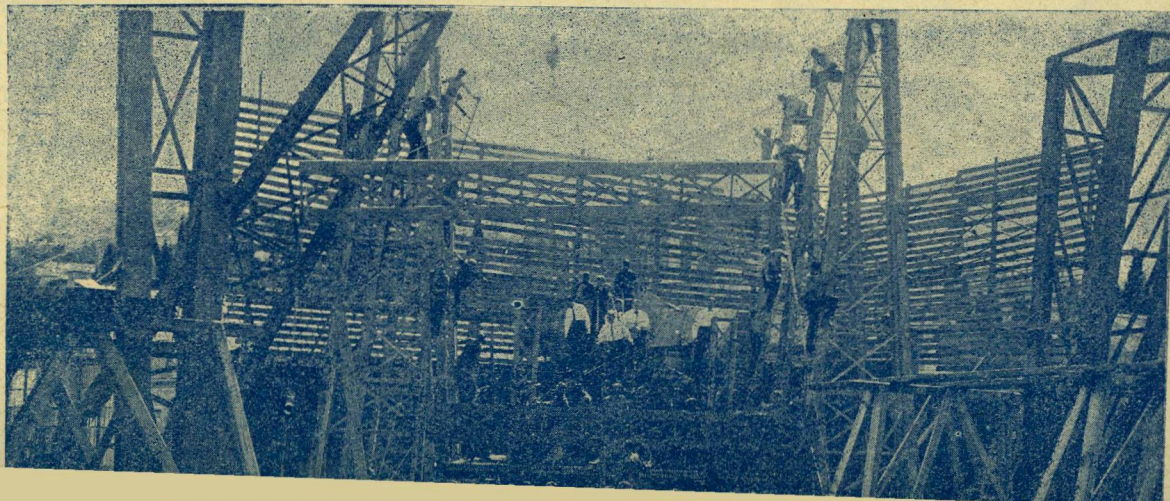
3) „П. К. П.“

Сценарій Ліфшиця та
Стабового

Постан. Акс. Лундін.

Оператор Вериго-
Доровський.

Художник Зарицький
і Худяков.

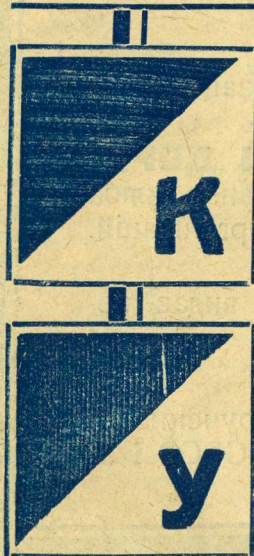

ВУФКУ

ВУФКУ

2-ої Держкіно-фабрики ВУФКУ (Ялта).

1) „Боротьба гігантів“.

2) „Трипільська трагедія“.

Сценарій Лазуріна.
Постановщик Турін.
Оператор Форест'є.
Архітектор Шафенберг.
Освітлювальєр Лінден.

Сценарій Епіка.
Постановщик Анощенко.
Оператор Лемке.

Центральная Научная
учебная библиотека